

NYHETSREV

/ ADVOKATFIRMAET SCHJØDT DA

KONKURRANSETILSYNETS PRIORITERINGER I 2009:

Kartellene skal tas, markedsrett skal avdekkes og implementering av fusjoner før Konkurransetilsynets godkjenning foreligger vil slå hardt ned på.

Det er to generelle saker av spesiell interesse i første del av 2009. For det første har Fornyings- og administrasjonsdepartementet kommet med sitt årlige "tildelingsbrev" til Konkurransetilsynet. Det blir her lagt klare føringer på at tilsynet skal intensivere jakten på karteller og misbruk av markedsrett i 2009. Departementet kvantifiserer i sitt brev antall vedtak som skal treffes som et minimum gjennom året. Den andre saken av generell interesse, er at tilsynet for første gang har benyttet sin hjemmel til å bøtelegge foretak som implementerer en fusjon før tilsynet har truffet endelig vedtak.

KONKURRANSETILSYNETS PRIORITERINGER I 2009

Konkurranseskadelig samarbeid og misbruk av markedsrett

Departementet har pålagt tilsynet å avdekke minst to tilfeller av alvorlig konkurransekriminalitet i 2009. Konkret gjelder første del av pålegget avdekking av samarbeide mellom foretak som virker konkurransehennende i strid med loven. I "alvorlig" ligger en kvalifikasjon, dvs. at det er karteller, markedsdeling, mv. man i første rekke har i tankene. Det er interessant å merke seg at departementet kvantifiserer antall "avdekkinger" på denne måten, og at terminologien som benyttes er "minst". I dette ligger det en betydelig opptrapping av, og prioritering av, arbeidet med håndhevingen av konkurranselovens forbud mot konkurransebegrensende samarbeide.

Tilsynet har hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyrer på inntil 10 % av bedriftenes samlede omsetning ved avdekking av denne type konkurranseskadelig opptræden. I tillegg er brudd på loven straffesanksjonert i forhold til de personer som har deltatt i samarbeidet eller har vært med på å initiere det.

I tildelingsbrevet pålegges tilsynet videre å bringe til opphør to konkrete tilfeller av bruk av markedsrett i 2009. Konkurranseloven inneholder en generell hjemmel mot slik "utilbørlig utnyttelse" av markedsrett.

Bransjemessig skal tilsynet spesielt prioritere konkurransen innenfor IKT og dagligvarehandelen. I tillegg er det tilsynets oppgave for 2009 å vurdere konkurransesituasjonen i to øvrige markeder.

Kommentarer

Tilsynets flytting til Bergen og omorganiseringsprosess er nå definitivt overstått. Virkningene av dette begynner å synes, og håndhevingen av konkurranse-loven vil sannsynligvis bli langt mer synlig i tiden som kommer. I tillegg har den generelle nedgangen i antall foretakssammenslutninger (fusjonssaker) muliggjort en omprioritering internt i tilsynet. Antall fusjonssaker til behandling er på et meget lavt nivå sammenliknet med på samme tid i fjor. Vi forventer at 2009 kommer til å bli det året tilsynet virkelig synliggjør sin håndhevsingsrolle, spesielt om tilsynets [lempningsprogram](#) gjøres bedre kjent og klargjøres i løpet av årets første måneder.

OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Det legges opp til at saksbehandlingstiden i [KOFA](#) i ordinære klagesaker ikke skal oversige tre måneder, og at saker om såkalte ulovlige direkte-anskaffelser skal være mindre enn tre måneder. Ambisjonsnivået på KOFAs vegne er derfor høyt om målene skal nås allerede i løpet av 2009.

FØRSTE GANGS VEDTAK OM OVERTREDELSESGEBYR SOM FØLGE AV BRUDD PÅ GJENNOMFØRINGSFORBUDET

Foretakssammenslutninger som er meldepliktige kan ikke gjennomføres før de er godkjent av Konkurransetilsynet. RS Platou ble ilagt kr 150.000 i overtredelsesgebyr, 0,02 % av konsernets årlige omsetning, i forbindelse med oppkjøp av 50,01 % av aksjene i Glitnir Securities AS, fordi RS Platou ved å utveksle ytelser, overta ansatte, velge nytt styre og profilere og drive Glitnir under nytt firmanavn, gjennomførte foretakssammenslutning før tilsynets saksbehandling var avsluttet.

Nærmere om saken

RS Platou innrømmet å ha brutt gjennomføringsforbudet, men mente at gebyret var for høyt. RS Platou viste overfor tilsynet, til at det kun ble foretatt en begrenset integrasjon, ettersom det ikke var gjennomført driftsendringer i Glitnir Securities AS og fordi styremøte i det nye selskapet ikke ble avholdt før etter utløpet av fristen for pålegg om fullstendig melding.

Videre viste RS Platou til at gjennomføringen ikke hadde hatt negativ innvirkning på konkurransen i markedet. Konkurransetilsynet var enig i dette.

Kommentarer til de vesentligste punkter i avgjørelsen

Konkurransetilsynet la stor vekt på behovet for å sikre at Konkurransetilsynet skal kunne gjennomføre kontroll med foretakssammenslutninger på en effektiv måte, og at gjennomføringsforbudet gjelder alle former for eierbeføyelser. Konkurransetilsynet avviste derfor at det kun var gjennomført en "begrenset integrasjon", men fastholdt at RS Platou hadde utført de vesentligste tiltak for gjennom-

føringen, noe som også styrket Konkurransetilsynets vurdering av overtredelsen som grov. I samme retning trakk det forhold at bruddet på gjennomføringsforbudet var forsettelig.

Konkurransetilsynet kom etter dette til at både allmenn- og individualpreventive hensyn gjorde seg gjeldende. På den annen side synes Konkurransetilsynet å legge vekt på at RS Platous kjøp av aksjene ikke har hatt negative konsekvenser for konkurransen. Konkurransetilsynet viste i denne sammenheng til at overtredelsesgebyret kun utgjør 0,02 % av RS Platous årlige omsetning, mens Konkurransetilsynet kan ilegge gebyr på inntil 10 %. Man skal forvente betydelig høyere overtredelsesgebyr i de tilfeller sammenslutningen byr på materielle problemer, dvs. fører til eller forsterker en vesentlig konkurransebegrensning.

I formildende retning la Konkurransetilsynet vekt på at RS Platou erkjente å ha brutt gjennomføringsforbudet, og selv bidro til å klargjøre sakens faktiske sider.

RS Platou anmodet i den alminnelige meldingen om at Konkurransetilsynet opphevet gjennomføringsforbudet. RS Platou antok imidlertid at Konkurransetilsynet ikke kunne oppheve forbudet hurtig nok til selskapet anså dette som en hensiktsmessig fremgangsmåte, og valgte derfor gjennomføring uten at forbudet var opphevet. Konkurransetilsynet understreket imidlertid at vurderingen ligger fullt ut til Konkurransetilsynet, og at selskapets egen vurdering kun representerte en kalkulert risiko.

På denne bakgrunn, og gebyrets relativt beskjeden størrelse samt at gjennomføringen i seg selv ikke hadde innvirkning på konkurransen, synes Konkurransetilsynet ved avgjørelsen å signalisere en kommende streng håndhevelse av regelverket, hvor det vil bli gitt bøter ("overtredelsesgebyrer") som representerer en høyere andel av årlig omsetning, spesielt i tilfeller hvor bruddet har hatt betydning for konkurransen.

OM SCHJØDTS KONKURRANSEGRUPPE

Schjødts team arbeider med alle former for bistand i konkurransesaker nasjonalt og internasjonalt. Vi er det eneste norske firmaet med kontor i Brussel. Teamet arbeider for en rekke større internasjonale og norske selskaper.

Kontaktpersoner

Jan Magne Juuhl-Langseth

(Oslo, gruppeleder)

Mobil: +47 40 85 58 88

jmil@schjodt.no

Christian Bendiksen

(Oslo, offentlige anskaffelser)

Mobil: +47 91 85 22 46

christian.bendiksen@schjodt.no

Peter Dyrberg

(Brussel)

Mobil: +32 473344435

peter.dyrberg@schjodt.be

Sentralbord Schjødt: 22 01 88 00

www.schjodt.no

OSLO
STAVANGER
BERGEN
ÅLESUND
TRONDHEIM
BRUSSEL

Advokatfirmaet Schjødt DA - Org.no.: 983 490 719
Dronning Mauds gt. 11 P.b. 2444 Solli 0201 Oslo

Tlf: 22 01 88 00 Faks: 22 83 17 12

www.schjodt.no